

Halloween – Samain

Halloween je velmi tajuplný svátek – je spojený s duchy, čaroději, čarodějnicemi. Naši předkové věřili, že v ten den a noc mají duchové zemřelých možnost vyjít mezi živé. A tak nosili různé masky, aby je duchové nemohli poznat.

Halloween připadá na poslední říjnový den, to znamená na 31. října.

Halloween byl oslavou slunce a světla, takže se vyznačoval spoustou rozdělaných posvátných ohňů a rituálů s ohněm spojených. Podobné rituály kolem ohně se zachovaly až dodneška v některých částech Skotska, kde se mladí lidé v halloweenskou posvátnou noc schází na kopcích, rozdělaní si tam oheň a tančí kolem něj. Ve Skotsku a Irsku se zachovala tradice, že oheň rozdělaný posledního října má v sobě nadpřirozenou moc a lidé si tento oheň přenášejí do svých domovů.

A jak souvisí s halloweenem samain? Samain je původní název svátku mrtvých. Halloween slavili a slaví především lidé v Irsku, Skotsku a Walesu, později se tento svátek dostal do Ameriky. U nás se ale kdysi dávno, pradávno, když u nás žili ještě Keltové, slavil samain. Později byl nahrazen slavností Všech svatých a také tzv. Dušičkami, kdy vzpomínáme na všechny zemřelé.

Ale vrátíme se k samainu. To byl svátek, kdy pro Kelty začínal nový rok. Pro Kelty byl důležitý dobytek a právě o samainu byl dobytek zaháněn z pastvy. Bylo důležité rozloučit se s přírodou a připravit se na zimu. Noc samainu z 31. 10. na 1. 11. byla tou nejčarovnější nocí roku. Se západem slunce se zapalovaly posvátné ohně a začaly tajemné obřady. V tuto dobu, jedinkrát v roce, se prolínal náš svět se světem mrtvých. Posvátné ohně hořely také proto, aby mohly duše předků navštívit svůj bývalý domov, aby nikde nebloudily a mohly se ohřát u ohně...

Někdy pořádali Keltové společné hostiny pro živé a mrtvé. Připravili pro mrtvé speciální pokrmy a pozvali je na hostinu. A dodržovaly se další zvyky... Zatímco mladí tancovali kolem ohně, staří si vyprávěli příběhy a vzpomínali, co se událo za poslední rok, protože věřili, že je mrtví poslouchají, a protože chtěli, aby mrtví měli také přehled o tom, co se rodině událo.

My si dnes některé zvyky připomínáme. Nemělo by nám jít o senzaci či o zábavu, ale měli bychom si vše připomínat především proto, abychom uctili naše předky, abychom jim poděkovali za vše, co pro nás udělali.

A které zvyky si připomínáme? Třeba ten s dýní: Symbolem *Halloweenu* je dutá dýně s otvory pro oči a ústa, jež zevnitř osvětluje svíce. Právě ta má zahánět zlé duchy. Říká se jí *Jackova lucerna*: Jack byl totiž velice zhýralý chlapík. Když si pro něj přišel ďábel, tak ho Jack obelstil. Přesto musí do

skonání věků obcházet temnotou a svítit si svíčkou ukrytou ve vydlabané dýni.

Samain je dobou očištění. Je to ta část roku, kdy se můžeme zbavit špatných návyků a slabostí. Na kousek papíru či pergamenu si napíšeme svoje zlozvyky, kterých bychom se rádi zbavili, a spálíme je v ohni při rituálu.

Pokud chcete něco udělat v pátek vy sami, zapalte večer svíčku a vzpomínejte na vaše předky. Na práh svého domu můžete položit večer misku s ovocem, aby se duše zemřelých mohly posilnit. Když si hodinu před půlnocí za okno postavíte hořící svícen, můžete pozorovat, zda se plamen chvěje. Vězte, že pokud ano, brousí si na vás zuby škodlivé síly. Je-li plamen klidný, chrání váš dům či byt dobří duchové. V blízkosti hřbitovů a popravišť se v tento čas pohybujte nanejvýš opatrně a obezřetně! Ne všechny "dušičky" mají přátelské úmysly a v této době se navíc kolem hrobů a hřbitovních zdí pohybují prokleté přízraky. Podle pověstí dokážou člověka roztrhat rychleji než dravé šelmy.

Za sychravých, zamížených listopadových dní beze slova táhnou vychladlou krajinou nadsmyslové bytosti. Za strašidelných nocí jedenáctého měsíce se při úplňku otvírají hroby. Mrtví vstávají, aby vzdali hold černé bohyni, vládkyni všech mrtvých. Neklidně se potulují, zakryti stínem a mlhou, lomozí v našich domech, třepotají okenními tabulemi nebo slyšíme jejich žalostné volání. Vládu přebírá bůh podsvětí, kterému Keltové říkají Samhaim. Ten se ožení s již zmíněnou bohyní a ona při cestě do svých podzemních komnat vezme s sebou do hlubin veškerou zeleň, životní sílu a semena rostlin. Zářící slunce začne chřadnout a pak zemře...

Okamžik smrti – přechod do skryté temnoty – je současně prvním krokem obnovy života. Samain je tak zobrazení věčného koloběhu smrti a života.